

**WEWNĄTRZSZKOLNY
SYSTEM DORADZTWA
ZAWODOWEGO**

Zespół Szkół nr 22
im. Emiliana Konopczyńskiego
w Warszawie

1. Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo Oświatowe (tekst jednolity Dz.U. 2018 poz. 996)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 60)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017, poz.1591 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r., w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 nr 61 poz. 624 z późn. zm.)
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dnia 4 kwietnia 2019r., (Dz.U. 2019, poz. 639)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2018, poz. 1601 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019, poz. 325)

2. Cel ogólny:

Głównym celem jest przygotowanie uczniów do trafnego wyboru dalszego kierunku kształcenia i zawodu oraz do roli pracownika na obecnym rynku pracy. Wybór ścieżki zawodowej ma być procesem rozwojowym, który wiąże się z kolejnymi decyzjami podejmowanymi na przestrzeni całego życia ucznia. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego ma mieć charakter celowych i zaplanowanych działań w formie pracy indywidualnej i grupowej.

3. Cele szczegółowe:

- Dbanie o rozwój aktywności poznawczej uczniów (samopoznanie, predyspozycje zawodowe)
- Przygotowanie uczniów do dokonywania realistycznych planów kariery edukacyjnej i zawodowej
- Zachęcanie uczniów do poznawania kierunków kształcenia i wymagań na wyższych uczelniach
- Rozwój umiejętności społecznych (współpraca, rozwiązywanie konfliktów, autoprezentacja, praca w zespole)
- Przygotowanie uczniów do roli pracowników na obecnym rynku pracy, uczenie odpowiedzialności i samodzielności w różnych sytuacjach życiowych
- Uczenie umiejętności podejmowania decyzji dotyczących własnego rozwoju zawodowego (stawianie celów, planowanie, tworzenie więcej niż jednej ścieżek kariery)
- Stworzenie bazy edukacyjno – informacyjnej dotyczącej wyboru dalszej drogi kształcenia (strona szkoły, „kącik” przy tablicy informacyjnej psychologa i pedagoga z ulotkami, ofertami wyższych uczelni)
- Podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia doradztwa zawodowego w szkole
- Włączanie rodziców w pomoc własnym dzieciom w zakresie wyboru dalszej drogi kształcenia
- Współpraca z instytucjami, placówkami pozaszkolnymi, które wspierają proces rozwoju zawodowego uczniów

4. Realizacja Wewnętrznej Systemu Doradztwa Zawodowego

W Zespole Szkół nr 22 im. Emiliana Konopczyńskiego za realizację działań związanych z doradztwem zawodowym odpowiadają wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrekcja, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciele bibliotekarze, specjaliści (pedagog, psycholog). Funkcję koordynatora doradztwa zawodowego pełni Urszula Ostaszewska- szkolny doradca zawodowy.

Zespół Szkół nr 22 dysponuje zasobami niezbędnymi do realizacji wyznaczonych zadań - sale lekcyjne wyposażone w nowoczesny sprzęt audio-wizualny; psycholog i pedagog dysponuje testami do badania predyspozycji zawodowych uczniów; stworzony jest „kącik doradczy” przy tablicy informacyjnej psychologa z informatorami o szkołach wyższych, ulotkami. Doradztwo zawodowe w szkole jest realizowane na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej (zajęcia w obrębie klas i spotkania indywidualne), na zajęciach z wychowawcami, w ramach wizyt przedstawicieli różnych zawodów, kierunków studiów.

Szczegółowe formy pracy z zakresu doradztwa zawodowego:

- zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu (własnych mocnych i słabych stron, preferencji i zainteresowań)
- zajęcia warsztatowe mające na celu zwiększenie motywacji do planowania własnego rozwoju zawodowego
- treningi umiejętności społecznych w zakresie komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie ze stresem, asertywności
- zajęcia służące doskonaleniu autoprezentacji i rozmowy kwalifikacyjnej
- indywidualna pomoc psychologiczna dla uczniów niezdecydowanych co do dalszej ścieżki kształcenia i zawodu
- realizacja doradztwa zawodowego na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego - w ramach realizacji podstawy programowej
- organizowanie Dni Otwartych dla kandydatów do naszego liceum i technikum - prezentacja i promocja oferty edukacyjnej
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, wyższych uczelni
- działania wolontariatu
- koła zainteresowań
- udostępnianie informacji o rynku pracy i możliwościach kształcenia
- indywidualne porady psychologa, pedagoga i doradcy zawodowego dla rodziców związane z wyborem dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej młodzieży
- korzystanie przez nauczycieli ze szkoleń z zakresu doradztwa zawodowego (według potrzeb)

- współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły z zakresu doradztwa zawodowego: Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna nr 1, Warszawskie Centrum Edukacji i Szkoleń, Biuro Edukacji m.st. Warszawa, Centrum Rozwoju Doradztwa Zawodowego WCIES
- współpraca ze szkołami wyższymi – wyjścia na uczelnie, spotkania ze studentami i przedstawicielami wyższych uczelni (Targi Maturzystów, Salon Edukacyjny)

5. Treści programowe i formy realizowane na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego:

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analizuje

podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;

2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;

2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;

2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;

2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;

2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;

2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;

3.2 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;

3.3 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;

3.4 wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu

własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;

4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA TECHNIKÓW

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazę stanowią jego kwalifikacje, z uwzględnieniem zawodów przyszłości i zapotrzebowania rynku pracy;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci, oraz analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- 2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- 2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości odbycia stażu zawodowego lub zdobycia zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;
- 2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;

2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;

2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;

2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia

i doskonalenia zawodowego formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;

3.2 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania nowych kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;

3.3 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;

3.4 analizuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;

4.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

6. Spodziewane efekty wynikające z działań w ramach Wewnętrzny Systemu Doradztwa Zawodowego:

- zwiększanie samoświadomości uczniów - poznanie swoich możliwości, mocnych i słabych stron, cech osobowości, zainteresowań
- racjonalne plany dotyczące wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu (uwzględniające własne możliwości i ograniczenia). Ten wybór ma być przemyślany i odpowiedzialny

- zdobycie wiedzy na temat możliwości dalszego kształcenia – informacje o kierunkach studiów, rekrutacji na wyższe uczelnie, rynku pracy
- poprawa w zakresie umiejętności interpersonalnych
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i zwiększanie motywacji do nauki (zwłaszcza przedmiotów zgodnych z planami edukacyjnymi)
- przygotowanie rodziców do skutecznego wspierania młodzieży w ich wyborach edukacyjnych

7. Ewaluacja realizacji założeń Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa

Zawodowego:

- analiza dokumentacji uczniów indywidualnie korzystających z poradnictwa zawodowego (rozmów indywidualnych)
- zebranie informacji od uczniów czy oferta WSDZ jest satysfakcjonująca (czy rozwija umiejętności i wiedzę oraz czy uczy niezbędnych kompetencji i postaw?)
- sprawozdanie na temat rocznego programu realizacji WSDZ w szkole sporządza szkolny doradca zawodowy na podstawie informacji zwrotnych od realizatorów poszczególnych działań oraz na podstawie analizy dokumentacji własnej.